පළාත්අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - සති පාසල

පෙබරවාරි 02 සතිය

විෂය - චිත්‍ර

ශ්‍රේණිය - 9

සැකසුම - එල්. මහේෂ් විජේවර්ධන

පාසල - ර/නිවි/කරවිට මධ්‍ය විද්‍යාලය

Weekly School Department of Education, Sabaragamuwa Province

නිපුණතාව :- ආගමික හා සංස්කෘතික අංග දෙස් විදෙස් තෝරාගත් ශිල්පීන්ගේ කලා නිර්මාණ විචාරශීලීව රසාස්වාදයට ලක් කරමින් ස්වතන්ත්‍ර නිර්මාණ සඳහා භාවිතයට ගනියි

නිපුණතා මට්ටම :- හින්දු කෝවිල් ආශ්‍රිතව කළා නිර්මාණ අධ්‍යයනය කරයි

ක්‍රියාකාරකම :- මරවාහලම් අගයමු

පැවරුම :- පහත කියවීම් පත්‍රිකාව කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න

කියවීම් පත්‍රිකාව

හින්දු ආගමික සංස්කෘතිය හා බැඳුණු දව කැටයම්

ඓතිහාසික පසුබිම

හින්දු ඉතිහාසයේ සංගකාලම් (සංග යුගයේ) සිට දව කැටයම් තිබූ බවට මනිමේඛලෙයි නම් ඉන්දීය ඉතිහාස ග්‍රන්ථය සාක්ෂි දරයි. එහි එක් ගීතයක සඳහන් වන්නේ දව, ඇත්දල, මැටි ආදියෙන් කළ ප්‍රතිමා තිබුණ බවයි. ඒ අනුව දවයෙන් කළ නිර්මාණ ඈත අතීතයේ සිට හින්දු ආගමික සංස්කෘතිය තුළ පැවති බව ඉන් අනාවරණය වේ.

හින්දු ආගම හා සම්බන්ධ දව කැටයම් පිළිබඳ ඓතිහාසික තොරතුරු රැසක් විවිධ සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රවල සඳහන් වේ. කැටයම් කිරීම, රූප ඇඳීම, වාර්ණ කිරීම සැරසිලි සංකේත භාවිතය ආදී තොරතුරු ඒවායේ සඳහන් වේ. මරවාහනම් නිර්මාණය දියුණු තත්ත්වයට පත් වූයේ පල්ලව හා චෝල කාලයන්හි දී බව විද්වත් මතය යි.

මරවාහනම් නිර්මාණ හා භාවිතය :

හින්දු කෝවිල් ආශ්‍රිත ව විවිධ උත්සව පවතී. ඒ ඒ උත්සව වලට විශේෂිත වූ වාහන නිර්මාණය කර ඇත. මේවා දෙවිවරුන් වෙනුවෙන් නිර්මාණය කළ රථ/ වාහන වේ. දේව රූප තැන්පත් කර පෙරහරේ ගෙනයාමට භාවිත කෙරේ. මෙම වාහන දවයෙන් නිර්මාණ වන බැවින් දව යන්නට මරම් ලෙස වන ද්‍රවිඩ හැඳින්වීම අනුව මේවා මරවාහන යනුවෙන් නම් වේ. මෙවා විසිතුරු කැටයමින් අලංකාර කර ඇත. හින්දු ආගමේ ව්‍යාප්තියත් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ ද කෝවිල් ආශ්‍රිත ව මරවාහනම් නිර්මාණය වී ඇත.

ප්‍රධාන වශයෙන් වාහන වර්ග දෙකකි :

1. 'වඩම්' නම් කඹ යොදා ඇදගෙන යන වාහන
   උදා: i. තේරු ii. මඤ්ජම් iii. කෛලාස වාහනම් iv. සප්පරම්
2. මිනිසුන් විසින් ඔසවාගෙන යන වාහන
   උදා: i. සිම්ම (සිංහ) වාහනම් ii. නාග වාහනම් iii. අන්න (හංස) වාහනම් iv. එළි (මූසික) වාහනම් v. මයිල් (මොණර) වාහනම් vi. කුදිරෙයි (අශ්ව) වාහනම්

සැරසිලි කැටයම්

දවයෙන් කැටයම් කළ නිර්මාණ වර්ණ ගන්වා මනාව සැරසිලි කර ඇත. විවිධ සත්ව රූප මෙන් ම පක්ෂි රූප භාවිත කර ඇත. අලියා, සිංහයා, අශ්වයා වැනි රූපත්, වාමන රූප (භූත රූප) හා මිනිස් රූපත්, යාලි, කාම ධේනු (කාන්තා හිසක් හා ගව ශරීරයක් ඇති) වැනි කල්පිත රූපත් විශේෂයෙන් භාවිත කර ඇත. මල් සැරසිලි වර්ණවත් ව යෙදීමෙන් අලංකාරය ගෙන දී ඇත.

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ දකිය හැකි කැටයම් සහිත විශේෂ මර වාහන

සිම්ම වාහනම් **(සිංහ රථය)**

යාපනයේ මූලායිහි සිත්ති විනායගර් කෝවිලෙහි දකිය හැකි ය. 20 වැනි සියවසේ සින්නඩ්ඩියාර් ශිල්පියා විසින් නිර්මාණය කරන ලදී.

කලාත්මක ලක්ෂණ

ශෛලීගත රූපයකි. ඉතා සියුම් ව කැටයම් කර ඇත. ඉදිරියට නෙරා ඇති වටකුරු ඇස්, විවෘත මුඛය, තියුණු දත්, ඔසවා නමාගත් වලිගය මනා වූ ගාම්භීර පෙනුමක් මතු කරයි. මාල පදක්කම් සහිත ගෙල පළඳනා, මල් සැරසිලි යොදා ඇත. සැරසිලි සඳහා විදුරු කැබලි භාවිත කර ඇත. මෙයින් ආලෝකය පරාවර්තනය වීමෙන් දිව්‍යමය ස්වභාවයක් ගෙන දෙයි.

කුදිරෙයි වාහනම් **(අශ්ව රථය)**

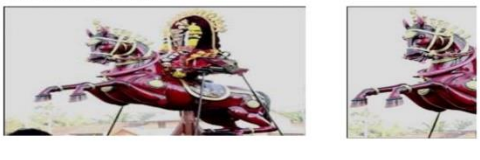

යාපනයේ නල්ලූර් කන්දස්වාමි කෝවිලෙහි දක්නට ඇත. මෙය තිරුම්බෙයි මරුදූර් ගෝවින්දසාමි නම් ශිල්පියා විසින් 1963 - 1964 කාලයේ නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

කලා ලක්ෂණ

සාජු පෙනුම, කෝපය වේගයෙන් පනින ආකාරය, පෙන්වා ඇත. යුධමය ස්වභාවයක් පෙන්වයි. ශරීරයේ බර පසු පාද දෙකට එන ලෙස සමබරතාව මනාව රැකගෙන ඇත. සමස්ත නිර්මාණය අලංකාරය මෙන් ම ගාම්භීර බවක් මතුකර දීමට සමත් වී ඇත. මෙය හැඟීම් ප්‍රකාශිත නිර්මාණයකි.

මඤ්ජම

මෙය මඤ්ජම් උත්සවය සඳහා විශේෂයෙන් භාවිත කරන රථයකි. සුවිශේෂ මඤ්ජම් වාහනයක්, යාපනය ඉනුවිල් හි කන්දස්වාමි කෝවිලෙහි දකිය හැකි ය. එය 1909 - 1910 අතර කාලයට අයත් වේ. මෙය කඹ යොදා ඇදගෙන යාමට පහසු ආකාරයෙන් රෝද සහිත ව නිර්මාණය කර ඇත.

මූලික ස්වභාවය හා කලා ලක්ෂණ

සම්පූර්ණ රථය ලී කැටයම් වලින් යුක්ත ය. ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් තුනකින් යුක්ත ය. පහළ කොටස මැද කොටස හා ඉහළ කොටස වශයෙනි.

රෝදවලට ඉහළින් වූ තට්ටු සහිත කොටස පහළ කොටස වේ. ඒවා දේව රූප, සත්ත්ව රූප, පක්ෂි රූප, වාමන රූප වැනි රූප හා නෙලුම් මල්, පළාපෙති ආදියෙන් අලංකාර කර ඇත.

මෙම රථයේ ප්‍රධාන අංගය වන්නේ මැද කොටස යි. මෙය දේව රූප තැන්පත් කරන පීඨිකාවකින් යුතු වේ. එය දේව ආසන නම් වේ. මෙම පීඨිකාව කණුවලින් සමන්විත වේ. ඒවා ඉහළ කොටස හා සම්බන්ධ වේ. මෙම කණු **පවලක්කාල්** ලෙස හැඳින්වේ. මෙම කණුවලට පිටින් පැතලි දිගු යාලි රූප සම්බන්ධ කර ඇත.

මඤ්ජම්හි ඉහළ කොටස කෝවිලෙහි ඉදිරි පස ඇති ගෝපුරවල විමාන ලක්ෂණ දකිය හැකි ය. තට්ටු කීපයකින් යුක්ත වූ මෙම විමාන තුළ දේව රූප හා පිටත සත්ත්ව රූප හා මල් ලියකම් වලින් බහුල ය. මෙහි පෙනුම කෝවිලේ ඉදිරිපස ඇති ගෝපුරම් සිහිපත් කරවයි.

තේර් රථය

සුවිශේෂ තේර් රථයක් මඩකලපුව කොක් කට්ටිච්චෝලෙයි ශිවම් කෝවිලෙහි දක්නට ඇත. මෙය සියවසකට වඩා පැරණි බව සඳහන් ය.

රථයේ මූලික ස්වභාවය හා කලා ලක්ෂණ

මෙහි ඇති දැව කැටයම් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පැරණි කැටයම් සම්ප්‍රදායයක් නියෝජනය කරයි. ශිවම් (ශිව දෙවි) සඳහා වූ තේර් රථය පැරණි ම රථය ලෙස සැලකේ.

තේර් රථ වර්ග දෙකකි. මේවායේ මූලික හැඩය පහළ සිට ඉහළට යත් ම ක්‍රමයෙන් විෂ්කම්භය අඩු වන සේ දක්වේ. එසේම සමස්ථයක් ලෙස මෙම තේර් රථ ද මඤ්ජම් මෙන් කොටස් තුනකින් යුක්ත වේ. ඒ අනුව පළමු වර්ගයට අයත් තේර් රථවල සියලු ම කොටස් ස්ථිර ව දව මාධ්‍යයෙන් පමණක් සකස් කර ඇත.

දෙවන වර්ගයට අයත් තේර් රථවල පහළ කොටස ස්ථිර ව නිමවා ඇති අතර ඉහළ කොටස් භාවිතයට ගැනීමේ දී /ධාවනයේ දී පමණක් තාවකාලික ව සම්බන්ධ කෙරේ. මෙහි දී ඉහළ කොටස රෙදිවලින් වෙලා සම්බන්ධ කර සරසා ගනු ලැබේ. ඒ සඳහා විවිධ වර්ණ රෙදි, මල් වැල් හා කොඩි ආදිය භාවිත කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව මෙම තේර් රථ දෙකෙහි ම කැටයම් දක්නට ලැබෙන්නේ පහළ කොටසේ ය. මෙම කැටයම් අතර පුරාණ දේව කථා, දේව පිළිම, යාලි රූප, හංස, භූත (වාමන) පේළි සහ සෘංගාරාත්මක සැරසිලි මෝස්තර වලින් අලංකාර කර ඇත.

1. මරවාහලම්වල ඓතිහාසික පසුබිම විස්තර කරන්න.

2. විවිධ මරවාහලම් නම් කර ඒවායේ සුවිශේෂතා වෙන වෙනම කෙටියෙන් විස්තර කරන්න

3. ඉහත සටහන හොඳින් අධ්‍යනය කර රූප සටහන් ඇතුලත්ව කෙටි සටහන් සකස් කොට සටහන් පොතේලියන්න